

Vec C-164/24

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

1. marec 2024

Vnútroštátny súd:

Administrativen sad – Veliko Tarnovo

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

20. február 2024

Žalobkyňa v konaní vo veci správneho súdnictva:

„Cityland“ EOOD

Žalovaný:

Direktor na Direkcija „Obžalvane i danáčno-osiguritelna praktika“ –
Veliko Tarnovo

UZNESENIE

[*omissis*]

Mesto Veliko Tarnovo

Administrativen săd – Veliko Tarnovo (Správny súd Veliko Tarnovo, Bulharsko),
[*omissis*]

po prejednaní žaloby vo veci správneho súdnictva č. 815/2023 [*omissis*]:

Toto konanie vo veci správneho súdnictva sa začalo na základe žaloby, ktorú podala EOOD „Cityland“ [*omissis*] proti Akt za deregistrácia po ZDDS (rozhodnutie o výmaze z registra DPH) č. 040992203779246/27.09.2022, ktoré vydal orgán zodpovedný za verejné príjmy v rámci Teritorialna direkcija na Nacionalnata agencija za prichodite Veliko Tarnovo (Oblastné riaditeľstvo Národnej agentúry pre verejné príjmy Veliko Tarnovo, Bulharsko) a ktorý bol potvrdený rozhodnutím Direktor na Direkcija „Obžalvane i danáčno-osiguritelna praktika“ Veliko Tarnovo (riaditeľ Riaditeľstva pre opravné prostriedky a prax v oblasti daní a sociálneho zabezpečenia, Veliko Tarnovo, Bulharsko) č. 120/19.12.2022. Týmto rozhodnutím bola ukončená registrácia tejto spoločnosti v registri DPH. Vzhľadom na meritórne rozhodnutie v prejednávanej veci súd rozhodol, že na správne rozhodnutie vo veci je potrebný záväzný výklad ustanovení práva Únie, kvôli ktorému súd považuje za potrebné podľa článku 267 tretieho odseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie z úradnej povinnosti predložiť Súdному dvoru Európskej únie návrh na začatie prejudiciálneho konania.

I. Účastníci konania

1. Žalobkyňa – EOOD „Cityland“ [*omissis*],
2. Žalovaný – riaditeľ Riaditeľstva pre opravné prostriedky a prax v oblasti daní a sociálneho zabezpečenia Veliko Tarnovo.

II. Predmet konania

Rozhodnutie orgánu zodpovedného za verejné príjmy v rámci Teritorialna direkcija na Nacionalnata agencija za prichodite Veliko Tarnovo (Oblastné riaditeľstvo Národnej agentúry pre verejné príjmy Veliko Tarnovo) č. 040992203779246/27.09.2022 o výmaze z registra DPH, ktorým bola ukončená registrácia spoločnosti v registri DPH.

III. Skutkový stav

III.1. EOOD „Cityland“ je obchodná spoločnosť, ktorá do roku 2019 pôsobila v odvetví stavebníctva.

III.2. Táto spoločnosť bola v roku 2022 podrobená kontrole a po preskúmaní predložených dokumentov, ako aj účtu zdaniteľnej osoby na úhradu daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie orgán zodpovedný za verejné príjmy konštatoval systematické porušovanie povinností vyplývajúcich zo zákona o DPH, ktoré spočívalo v tom, že priznaná DPH za celkovo päť zdaňovacích období v čase od 1. septembra 2013 do 30. júna 2018 nebola uhradená.

III.3. To bolo uvedené ako dôvod na ukončenie registrácie v registri DPH podľa § 176 bodu 3 ZDDS a bolo vydané napadnuté rozhodnutie o výmaze z registra DPH.

III.4. V rozhodnutí riaditeľa Riaditeľstva pre opravné prostriedky a prax v oblasti daní a sociálneho zabezpečenia Veliko Tarnovo sa poukazuje na to, že neuhradené dlhy na DPH predstavovali 4 144,59 BGN za zdaňovacie obdobie september 2013, 0,46 BGN za zdaňovacie obdobie máj 2017, 365,50 BGN za zdaňovacie obdobie marec 2018, 49,66 BGN za zdaňovacie obdobie apríl 2018 a 27 506,73 BGN za zdaňovacie obdobie jún 2018. Spoločnosť tvrdí, že priznaná a neuhradená daň vyplýva z vystavených faktúr spoločnosti EOOD „Terem – Ivajlo“, ktoré neboli uhradené, a že v tejto súvislosti sa vedie súdne konanie. V nadväznosti na námietku spoločnosti vykonal príslušný orgán ďalšie dôkazy a konštatoval, že dlhy na DPH boli 27. októbra 2022 splatené, pričom treba zaplatiť úroky vo výške 6 264,01 BGN.

IV. Relevantné právne predpisy

Vnútroštátne právo

Uplatniteľným zákonom je zákon za danák vārchu dobavenata stojnost (zákon o DPH, ďalej len „ZDDS“).

§ 89 ZDDS stanovuje: „[(1)] (zmenený – DV č. 105 z roku 2014, účinný od 1. januára 2015) Ak za zdaňovacie obdobie vznikne výsledok v podobe splatnej dane, registrovaná osoba je povinná zaplatiť daň v lehote na podanie daňového priznania k DPH za toto zdaňovacie obdobie na účet príslušného oblastného riaditeľstva Národnej agentúry pre verejné príjmy v prospech štátnej pokladnice.

(3) ([omissis] DV č. 98 von 2018, účinný od 1. januára 2019) Daň sa považuje za zaplatenú v deň, keď bola suma pripísaná na účet uvedený v odseku 1.“

§ 106 ZDDS stanovuje: „(1) Ukončenie registrácie (výmaz z registra) podľa tohto zákona je postup, v dôsledku ktorého osoba po výmaze z registra už nie je

oprávnená fakturovať alebo odpočítať DPH zaplatenú na vstupe, ak tento zákon nestanovuje inak.

(2) Registrácia sa ukončí:

1. na podnet registrovanej osoby, pokiaľ existuje dôvod na – nútený alebo dobrovoľný – výmaz z registra,
2. na podnet orgánu zodpovedného za verejné príjmy, ak
 - a) zistil dôvod na nútený výmaz z registra,
 - b) ide o prípad uvedený v § 176.“

§ 125 ZDDS stanovuje: „(1) (zmenený – DV č. 105 von 2014, účinný od 1. januára 2015, [zmenený – DV], č. 14 z roku 2022, účinný od 18. februára 2022) Osoba registrovaná podľa § 96, 97, 97a a 99 a § 100 ods. 1 a 2 podá daňové priznanie za každé zdaňovacie obdobie na základe účtovných dokladov uvedených v § 124.

(4) Daňové priznanie uvedené v odseku 1 sa musí podať aj vtedy, keď sa nemá uhradiť alebo vrátiť žiadna daň, ako aj v prípadoch, v ktorých registrovaná osoba v tomto zdaňovacom období neprijala žiadne dodávky tovaru, neuskutočnila žiadne nákupy alebo nevykonala žiadne dovozy.

(5) Daňové priznania uvedené v odsekoch 1 a 2, ako aj účtovné doklady uvedené v odseku 3 sa musia predložiť do štrnásteho dňa vrátane v mesiaci, ktorý nasleduje po zdaňovacom období, ktorého sa týkajú.“

§ 176 ZDDS stanovuje: „Orgán zodpovedný za verejné príjmy môže odmietnuť alebo ukončiť registráciu osoby, ktorá

[omissis]

3. si systematicky neplní povinnosti vyplývajúce z tohto zákona,

[omissis]“

§ 1 ods. 1 zákon za lichvite vārchu danāci, taksi i drugi podobni dāřzavni vzemania (zākon o ūrokoch z danī, poplatkov a podobnūch verejnoprāvnūch pohľadāvok) stanovuje: „Dane, poplatky, zrāžky zo zisku, prīspevky do štātnej pokladnice a inē podobnē verejnoprāvne pohľadāvky, ktoré neboli zaplatenē alebo zrazenē v lehotāch na dobrovoľnū ūhradu alebo ktoré boli zrazenē, ale neboli včas zaplatenē, sa vyberajū spolu so zākonnūmi ūrokmi.“

§ 209 Danāčno-osiguriteln procesualen kodeks (procesnū poriadok v daňovūch veciach a vo veciach sociālneho zabezpeāenia) stanovuje: „(1) Exekūcia verejnoprāvnūch pohľadāvok je prīpustnā na zāklade prāvneho aktu na urāenie pohľadāvky stanovenēho v prīslušnūm zākone.

(2) Exekúcia sa vykonáva na základe:

1. rozhodnutia o preskúmaní bez ohľadu na to, či bol proti nemu podaný opravný prostriedok,
2. vyhlásenia, ktoré má podať zdaniteľná osoba a v ktorom sú uvedené ňou vypočítané daňové dlhy alebo splatné povinné príspevky na sociálne zabezpečenie,

[omissis]“

Právo Únie

Ustanovenia smernice Rady 2006/112/[ES] z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

Podľa článku 203 smernice 2006/112 [omissis] DPH platí každá osoba, ktorá uvedie túto daň na faktúre.

Podľa článku 206 smernice 2006/112 [omissis] každá zdaniteľná osoba, ktorá je osobou povinnou platiť daň, musí zaplatiť čistú výšku DPH pri podaní daňového priznania k DPH ustanoveného v článku 250. Členské štáty však môžu stanoviť iný termín na platbu tejto sumy, alebo môžu požadovať zaplatenie preddavkov.

Podľa článku 213 ods. 1 smernice 2006/112 [omissis] každá zdaniteľná osoba oznamuje začatie, zmenu alebo ukončenie svojej činnosti, ktorú vykonáva ako zdaniteľná osoba.

Podľa článku 273 smernice 2006/112 [omissis] členské štáty môžu uložiť iné povinnosti, ktoré považujú za potrebné na riadny výber DPH a na predchádzanie daňovým podvodom, pod podmienkou, že splnia požiadavku rovnakého zaobchádzania s transakciami uskutočňovanými na vnútroštátnej úrovni a s transakciami uskutočňovanými medzi členskými štátmi zdaniteľnými osobami, a pod podmienkou, že tieto povinnosti nepovedú pri obchode medzi členskými štátmi k formalitám spojeným s prechodom hraníc.

Možnosť ustanovená v prvom pododseku sa nesmie použiť na uloženie ďalších povinností fakturácie ako tých, ktoré sú stanovené v kapitole 3.

Judikatúra

Pokiaľ ide o možnosť, ktorá je stanovená v ZDDS, z úradnej povinnosti ukončiť registráciu zdaniteľných osôb, ktoré si systematicky neplnia svoje povinnosti vyplývajúce z tohto zákona, v judikatúre sa nespochybňuje uplatniteľnosť tohto predpisu a skúma sa, či sú v každom jednotlivom prípade splnené podmienky stanovené na tento účel. Druh a čas porušenia nie sú dôvodom na zrušenie rozhodnutí správneho orgánu.

Vnútroštátnemu súdu nie je známa žiadna judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, v ktorej by bol podaný výklad článku 213 ods. 1 a článku 273 smernice 2006/112 [omissis] v súvislosti s výmazom zdaniteľných osôb z registra vykonaným z úradnej povinnosti.

VI. Základné tvrdenia účastníkov konania

Obaja účastníci konania uvádzajú tvrdenia týkajúce sa existencie systematických – viac ako troch – porušení § 89 ods. 1 ZDDS z dôvodu nezaplatenia priznanej DPH.

VII. Odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Keďže smernica 2006/112 [omissis] nestanovuje možnosť vylúčiť zdaniteľné osoby zo systému DPH, a to ani ako opatrenie na boj proti podvodom, kladie sa prvá otázka, ktorú vnútroštátny súd nedokáže zodpovedať, v tom zmysle, či je taká možnosť v rozpore s právom Únie.

Okolnosť, že orgány zodpovedné za verejné príjmy viac ako štyri roky po poslednom porušení vykonali opatrenia na výmaz spoločností z registra, vyvoláva otázku, aké účinky má toto opatrenie a či by na tento účel mali existovať časové obmedzenia a obmedzenia týkajúce sa druhu porušení, ktorých sa dopustili zdaniteľné osoby. Platné právne predpisy nevyžadujú úplné preskúmanie správania zdaniteľnej osoby na to, aby sa dospelo k záveru, že zdaniteľná osoba ohrozuje daňové príjmy a existuje podozrenie, že sa podieľa na daňovom podvode. Tri formálne porušenia právnych predpisov týkajúcich sa DPH, ku ktorým patrí okrem iného oneskorené podanie daňového priznania, oneskorené zaplatenie splatnej dane a oneskorené vystavenie faktúry, postačujú na vylúčenie dotknutej osoby zo systému DPH. Z listín založených v spise vyplýva, že systematický charakter porušení sa skúma so zreteľom na dlhšie obdobie takmer desiatich rokov (k prvému porušeniu došlo v roku 2013) a že pri posudzovaní systematického charakteru porušení sa zohľadňujú dokonca nepatrné sumy (napr. neuhradená DPH za rok 2017 predstavovala 0,46 BGN). Podľa názoru vnútroštátneho súdu musí preto Súdny dvor, ktorý je príslušný podať výklad, objasniť, či chýbajúca individualizácia konaní, ktoré viedli k výmazu z registra, zodpovedá sledovanému cieľu boja proti daňovým podvodom a je v súlade so zásadami právnej istoty a proporcionality.

Podľa názoru vnútroštátneho súdu treba navyše odpovedať na otázku, či je výmaz z registra v prípade nezaplatenia priznanej DPH v rámci zákonom stanovenej lehoty v primeranom vzťahu k spáchanému porušeniu, ak je zdaniteľná osoba podľa zákona povinná zaplatiť za toto omeškanie úroky.

Z týchto dôvodov Administrativen săd – Veliko Tarnovo (Správny súd Veliko Tarnovo) [omissis]

ROZHODOL TAKTO:

Súdnemu dvoru Európskej únie sa podľa článku 267 prvého odseku písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie PREDKLADÁ návrh na začatie prejudiciálneho konania o nasledujúcich otázkach:

1. Sú § 106 ods. 2 bod 2 písm. b) a § 176 bod 3 zákona o DPH v rozpore s článkom 213 ods. 1 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty?
2. V prípade, ak je odpoveď na prvú otázku kladná: Má článok 213 ods. 1 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty priamy účinok?
3. V prípade, ak je odpoveď na prvú otázku záporná: Pripúšťajú článok 213 ods. 1 a článok 273 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, ako aj zásady právnej istoty a proporcionality vylúčenie zo systému DPH v prípade formálnych porušení zákona bez toho, aby sa zohľadnil čas porušenia, druh porušenia, ďalšie správanie osoby a existencia iných subjektívnych okolností, ako je obchodnoprávny spor týkajúci sa oneskoreného zaplataenia splatnej dane?
4. V prípade, ak je odpoveď na prvú otázku záporná: Pripúšťajú článok 213 ods. 1 a článok 273 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty a zásada proporcionality vylúčenie zo systému DPH súčasne s vyrubeníím úrokov z omeškania z dôvodu oneskoreného zaplataenia priznanej dane, pričom orgán zodpovedný za verejné príjmy nie je povinný preskúmať druh a povahu činnosti spoločnosti, ako aj jej správanie v postavení zdaniteľnej osoby a závažnosť každého z navrhovaných opatrení?

[omissis]